

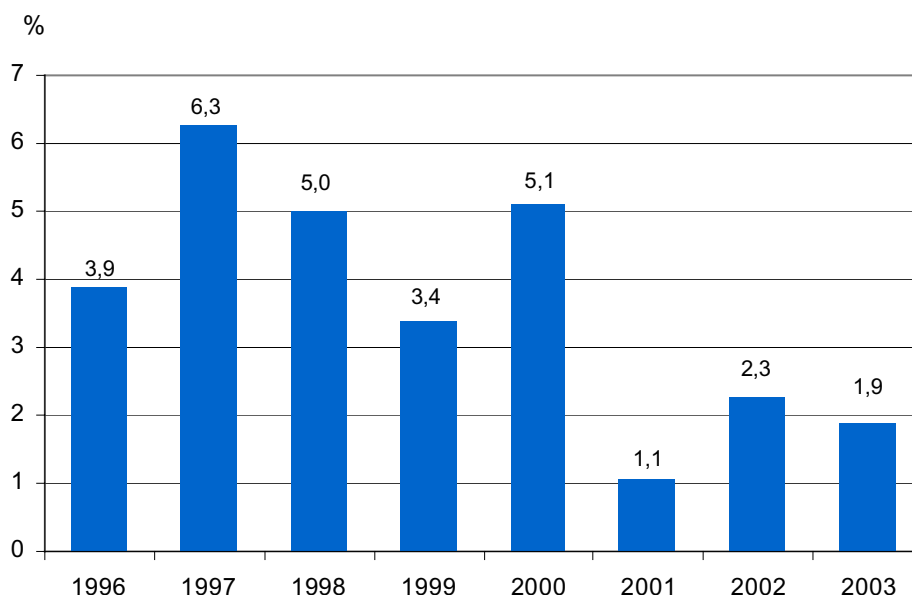
Förfrågningar: nationalräkenskaper: Tuomas Rothovius (09) 1734 3360, Olli Savela (09) 1734 3316;
den offentliga sektorns underskott och skuld: Paula Koistinen-Jokiniemi (09) 1734 3362, skt.95@tilastokeskus.fi
Ansvarig statistikdirektör: Ari Tyrkkö

Bruttonationalprodukten ökade med 1,9 procent i fjol

Enligt Statistikcentralens förhandsuppgifter ökade bruttonationalproduktens volym år 2003 med 1,9 procent. Bruttonationalprodukten, dvs. det sammanlagda förädlingsvärdet av producerade varor och tjänster, var i fjol 143 miljarder euro.

Under årets första kvartal var produktionen 0,3 procent mindre än under föregående kvartal, men under det andra och tredje kvartalet ökade bruttonationalprodukten med 0,8 procent. Under det sista kvartalet ökade bruttonationalprodukten med 0,3 procent jämfört med föregående kvartal.

Volymförändringar av bruttonationalprodukten 1996–2003, %

Tillväxten av efterfrågan var i fjol beroende av den privata konsumtionen. Investeringarna minskade nu redan för andra året i följd efterfrågan inom samhällsekonomin.

De privata konsumtionsutgifterna ökade i fjol med 3,6 procent. Anskaffningen av personbilar blev livligare året innan och anskaffningarna fortsatte under hela år 2003, men hushållen skaffade också rikligt med hushållsmaskiner. I fjol ökade köpen av kapitalvaror med så mycket som 17 procent, då ökningen ännu året innan var under 6 procent. De offentliga konsumtionsutgifterna ökade med något under en procent.

Investeringarna minskade med 2 procent. Den totala volymen av maskin-, materiel- och transportmedelsinvesteringarna minskade med nästan 10 procent. Bostadsbyggnadsinvesteringarna ökade med 8 procent jämfört med året innan, men den övriga husbyggnadsverksamheten minskade med 10 procent från föregående år. De offentliga investeringarna ökade med 7 procent.

Exportvolymen av varor och tjänster ökade med 1,3 procent, men eftersom exportpriserna sjönk mer än detta, var exportvärdet mindre än året innan. Importvolymen ökade med 0,9 procent och på grund av att importpriserna steg ökade också importens värde.

Produktionen ökade inom servicenäringarna med 2 procent. Produktionen inom förädlingsnäringarna var lika stor som året innan. Produktionen inom fabriksindustrin och byggverksamheten minskade med något under en procent. Primärproduktionen minskade med nästan en procent, produktionen inom skogsbruket ökade något, men produktionen inom lantbruket minskade.

Företagens driftöverskott något bättre

Företagens driftöverskott var på samma nivå som året innan. Företagarinkomsten ökade däremot med 2 procent från år 2002, men var något lägre än åren 2000 och 2001. Företagarinkomsten motsvarar ungefär vinst före skatt och dividender. I fjol betalade företagen 13 procent mindre i direkta skatter än föregående år. Företagen betalade 6 procent mera i dividender än året förut. Företagens fasta investeringar minskade i fjol med 11 procent. Företagens finansiella ställning visade ett överskott på drygt 7 miljarder euro, dvs. mer än någonsin tidigare.

De finansiella företagens finansiella ställning visade underskott

De finansiella företagens räntebidrag var på samma nivå som året förut. Utlånings- och inlåningsstocken ökade, men räntenivån fortsatte att minska. De finansiella företagens finansiella ställning visade underskott för första gången. Orsaken var dividender samt kvarhållna vinstmedel av utländska direkta placeringar i Finland, som betraktas som inkomst för utländska ägare och dras av från sektorns inkomster. Försäkringsanstaltarnas finansieringsställning, visade ett litet överskott.

Hushållens realinkomster ökade med 4 procent

Hushållens disponibla inkomst ökade i fjol nominellt med 5,8 procent och reellt med 4,1 procent. Den största bidragande orsaken till bruttoinkomstökningen var att lönesumman ökade med 3,4 procent, vilket berodde på den stigande inkomstnivån. Också de sociala förmåner som hushållen erhöll ökade med 3,4 procent. Trots att inkomsterna ökade minskade de betalda direkta skatterna med 1,7 procent, vilket innebär att beskattningen lindrades. Hushållens företagarinkomst ökade med 8 procent. Företagarinkomsten av lantbruk minskade med 6 procent. Hushållens dividendinkomster ökade med 13 procent.

Hushållens konsumtionsutgifter ökade nominellt med 5,4 procent, dvs. något mindre än den disponibla inkomsten. Spargraden, dvs. sparandet i förhållande till den disponibla inkomsten, blev positiv och var 0,3 procent, då den året innan var -0,2 procent. Hushållens fasta investeringar ökade med 11 procent efter att småhusbyggandet ökade. Hushållens finansiella ställning visade ett underskott på 1,8 miljarder euro.

Den offentliga sektorns överskott 3 miljarder euro

Statens finansiella ställning visade i fjol fortfarande ett litet överskott. Överskottet var 0,4 miljarder euro. Det minskade på grund av att utgifterna, speciellt inkomstöverföringarna, ökade mer än inkomsterna. Till statsförvaltningen räknas också statens fonder, som visade ett klart överskott. Statens intäkter av indirekta skatter ökade med 5 procent, medan intäkterna av direkta skatter minskade med 7 procent.

Kommunernas och samkommunernas finansiella ställning försämrades något och visade nu ett underskott på 0,8 miljarder euro. Kommunernas skatteintäkter minskade med inemot 2 procent. Intäkterna av kommunalskatten minskade på grund av att förvärvsinkomstavrdraget höjdes och intäkterna av samfundsskatten dels på grund av den allmänna utvecklingen dels på grund av att kommunernas andel av skatteintäkterna minskades.

Både arbetspensionsanstaltens och de övriga socialskyddsfondernas finansiella ställning försämrades från året innan. Arbetspensionsanstaltens finansiella överskott var 3,8 miljarder euro och de övriga socialskyddsfondernas underskott 0,3 miljarder euro.

Totalt visade den offentliga sektorns finansiella ställning, dvs. nettokreditgivningen, ett överskott på 3 miljarder euro. EMU-överskottet avviker från och med år 2003 en aning från den offentliga sektorns nettokreditgivning enligt nationalräkenskaperna. I fjol var EMU-överskottet 2,3 procent, året innan var det 4,3 procent. År 2003 var den offentliga sektorns EMU-skuld 45,3 procent av bruttonationalprodukten.

De offentliga utgifternas andel av bruttonationalprodukten steg något och var 50,6 procent. Föregående år var andelen 50,1 procent. Skattesatsen, dvs. skatternas och de obligatoriska socialskyddsavgifternas andel av bruttonationalprodukten, minskade i fjol märkbart, till 44,6 procent. Året innan var skattesatsen 45,9 procent.

**Källor: Nationalräkenskaper, förhandsuppgifter, år 2003 och 4:e kvartalet. Statistikcentralen
Den offentliga sektorns underskott och bruttoskuld enligt EMU-kriterier. Statistikcentralen**